

Bruxelles, 16.11.2012
COM(2012) 665 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Plan de acțiune pentru reducerea capturilor accidentale de păsări marine în uneltele de pescuit

{SWD(2012) 369 final}
{SWD(2012) 370 final}

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Plan de acțiune pentru reducerea capturilor accidentale de păsări marine în uneltele de pescuit

1. INTRODUCERE

Interacțiunile dintre pescuit și păsările marine sunt frecvente și foarte răspândite și au ca rezultat niveluri de mortalitate accidentală a păsărilor marine care reprezintă o amenințare gravă pentru numeroase populații și au un efect negativ asupra productivității și a rentabilității pescuitului.

Măsurile de gestionare actuale pentru protejarea păsărilor marine sunt prevăzute într-o gamă largă de texte legislative din domeniul pescuitului și al mediului, precum și într-o serie de convenții și acorduri internaționale. Aceste măsuri au fost însă în mare parte ineficiente în ceea ce privește reducerea capturilor accidentale de păsări marine, cu excepția unor cazuri izolate în apele externe.

Planul de acțiune prevăzut în prezenta comunicare (PA-UE) urmărește să asigure un cadru de gestionare pentru a reduce capturile accidentale de păsări marine la cel mai scăzut nivel posibil. Acest obiectiv este conform cu cele ale noii politici comune în domeniul pescuitului (PCP), care vizează trecerea la o gestionare a ecosistemelor care să acopere toate componentele ecosistemului, inclusiv păsările marine. El este compatibil totodată și cu cadrul Planului de acțiune internațional pentru reducerea capturilor accidentale de păsări marine în cadrul activităților de pescuit cu paragate¹, adoptat în 1999 de Comitetul pentru pescuit al Organizației pentru Alimentație și Agricultură (FAO) a ONU.

2. CAPTURILE ACCIDENTALE ȘI REDUCEREA ACESTORA

Avizul primit de la ICES în 2008² (actualizat în 2009 și 2010³) indică o insuficiență a datelor privind distribuția speciilor de păsări marine, vulnerabilitatea la amenințări, starea de conservare generală și nivelurile capturilor accidentale. Acest lucru reprezintă o provocare pentru evaluarea impactului pescuitului asupra acestor specii și reflectă lipsa unei monitorizări și raportări sistematice a capturilor accidentale de păsări marine. Cu toate acestea, datele disponibile indică faptul că mortalitatea păsărilor marine atinge niveluri ridicate în mai multe zone de pescuit din UE. Potrivit estimărilor recente³, capturile accidentale realizate de flota de pescuit a UE se ridică la aproximativ 200 000 de păsări marine pe an în apele UE, în timp ce

¹ FAO. 1999. Plan de acțiune internațional pentru reducerea capturilor accidentale de păsări marine în cadrul activităților de pescuit cu paragate. Roma, FAO. 1999. p. 1-11.

² Avizul ICES 2008, volumul 1, 1.5.1.3 Interacțiunile dintre pescuit și păsările marine în apele UE.
ICES. 2008. Raportul grupului de lucru privind ecologia păsărilor marine (WGSE), ICES CM 2008/LRC: 05, 99 p.

³ ICES. 2009. Raportul grupului de lucru privind ecologia păsărilor marine (WGSE), 23-27 martie 2009, Bruges, Belgia. ICES CM 2009/LRC:10, 91 p.
ICES. 2010. Raportul grupului de lucru privind ecologia păsărilor marine (WGSE), 15-19 martie 2010, Copenhaga, Danemarca. ICES CM 2010/SSGEF:10, 77 p.

un raport întocmit de Birdlife International⁴ estimează că totalul capturilor accidentale în cadrul activităților de pescuit cu paragate este de cel puțin 160 000, ajungând până la 320 000 de păsări pe an. Cel puțin 49 de specii (25 în apele UE și 24 în alte ape) sunt clasificate ca având o stare de conservare îngrijorătoare, fie la nivel mondial, fie la nivelul populației locale. Datele arată totodată că paragatelor⁵ și plasele fixe⁶ sunt uneltele responsabile de cea mai mare parte a capturilor accidentale de păsări marine, deși au fost raportate capturi accidentale și în cadrul pescuitului cu traul⁷ și cu plasă-pungă⁸.

2.1. Paragate

Potrivit rapoartelor ICES, cel puțin 20 de specii de păsări marine interacționează cu pescuitul cu paragate în apele UE, în principal în cadrul pescuitului cu paragate pelagice și de fund din Marea Mediterană și al pescuitului cu paragate pelagice din Atlanticul de Nord-Est (Gran Sol), deși ICES³ raportează capturi accidentale de păsări marine în aproape toate activitățile de pescuit cu paragate ale UE. Patru specii se disting prin starea lor de conservare îngrijorătoare, cu o frecvență a capturilor în paragate de la moderată până la ridicată în raport cu populațiile lor. Furtunarul de Baleare este clasificat de către IUCN drept specie grav amenințată cu dispariția, ceea ce înseamnă că a fost evaluat ca având un risc foarte ridicat de dispariție în sălbăticie. Alte trei specii - furtunarul cenușiu, furtunarul estic și pescărușul Audouin - sunt clasificate ca potențial amenințate, ceea ce înseamnă că populația este în declin relativ rapid la nivel mondial.

Pe lângă aceste specii, alte cinci sunt enumerate în Directiva „Păsări”⁹ ca având o stare de conservare necorespunzătoare, care necesită „măsuri speciale de conservare” din cauza reducerii populațiilor locale. Printre acestea se numără furtunarul mediteraneean și pescărușul cu cap negru în Marea Mediterană și pescărușul cu trei degete, alca cu oglindă și furtunarul în Atlanticul de NE¹⁰. Pentru toate aceste specii, au fost raportate niveluri ridicate ale capturilor accidentale^{2,10}.

Mai multe alte specii – pescărușul cu picioare galbene în Marea Mediterană și fulmarul, furtunarul mare și gâsca de mare în Atlanticul de Nord-Est - prezintă niveluri ridicate ale capturilor accidentale, iar ICES raportează că numărul de indivizi capturați în cadrul activităților de pescuit cu paragate este în sine o sursă de îngrijorare, chiar dacă populațiile acestor specii sunt relativ stabile^{2,3}.

⁴ Anderson O.R.J., Small C.J., Croxall J.P., Dunn E.K., Sullivan B.J. Yates O. and Black A. 2011. Global seabird bycatch in longline fisheries. Endangered Species Research Vol. 14:91-106.

⁵ Prin „paragate” se înțelege o serie de linii conectate, fie așezate la fund, fie în derivă, purtând un număr mare de cârlige cu momeală.

⁶ Prin „plase fixe” se înțelege plasele pentru care operațiunea de capturare nu necesită o mișcare activă. Aceste plase constau într-una sau mai multe plase separate prevăzute cu parâme de ridicare, coborâre și de legătură și pot fi echipate cu dispozitive de ancorare, plutire și navigare.

⁷ Prin „traul” se înțelege o unealtă tractată activ de una sau mai multe nave de pescuit și care constă într-o plasă de formă conică sau piramidală, închisă printr-o pungă sau un sac.

⁸ Prin „plasă-pungă” se înțelege o unealtă înconjurătoare compusă dintr-o plasă al cărei fund este strâns cu o surmea care trece printr-o serie de inele de-a lungul frânghiei inferioare, permițând închiderea plasei.

⁹ Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice.

¹⁰ http://ec.europa.eu/fisheries/documentation/studies/indez_en.htm

2.2. Plase fixe

Plasele fixe, care includ setcile, plasele de încurcare și setcile cu sirec, sunt utilizate pe scară largă în apele UE. Pescuitul cu plase fixe tinde să fie sezonier și poate afecta o gamă largă de specii de păsări marine, dar cele mai susceptibile să fie prinse în plase sunt speciile de coastă care își caută hrana pe fundul apei sau care plonjează la mică adâncime pentru a urmări prada prin coloana de apă. Multe dintre zonele de pescuit din Marea Baltică și Marea Nordului sunt zone importante de alimentare, de odihnă, de schimbare a penelor și de iernat pentru păsări marine care sunt prezente numai în afara perioadei de reproducere (pe timpul iernii). Aceasta înseamnă că impactul capturilor accidentale asupra populațiilor de păsări marine depinde în mod direct de suprapunerea temporală a activităților de pescuit cu plase fixe și a prezenței acestor specii.

Informațiile disponibile cu privire la capturile accidentale de păsări marine în plase fixe nu sunt suficiente pentru a permite formarea unei imagini de ansamblu privind amploarea impactului asupra populațiilor de păsări marine la nivelul UE. O analiză recentă¹¹ a capturilor accidentale de păsări marine din Marea Baltică (în special în partea de est) și Marea Nordului a estimat capturile anuale cumulate (alcătuite în principal din cufundari, corcodei, ferăstrași, rațe scufundătoare, pinguini nordici și cormorani) la 90 000-200 000 de păsări ucise anual în regiune din cauza pescuitului cu plase fixe. Multe dintre speciile amenințate sunt rare în regiune și beneficiază de protecție juridică internațională. Eiderul lui Steller este clasat drept vulnerabil de către IUCN și este inclus în anexa 1 la Directiva „Păsări” a UE, alături de cufundarul cu gușă roșie, cufundarul polar, corcodelul de iarnă și ferestraș. Alte specii sunt enumerate în Directiva „Păsări” și evaluate de Birdlife ca fiind „specii de interes european”¹⁰.

În afara Mării Baltice și a Mării Nordului, există și alte zone în care s-a semnalat că mortalitatea păsărilor marine cauzată de pescuitul cu plase fixe reprezintă o problemă. În nord-vestul Spaniei, în subzona ICES IX, a fost observată o mortalitate ridicată a cormoranului moțat și a *Uria aalge ibericus*³, în timp ce în Marea Mediterană, conform informațiilor disponibile, plasele fixe reprezintă o amenințare pentru subspeciile de cormoran moțat și mai multe specii de furtunar³.

2.3. Alte unelte

Pentru unelte precum traulele și plasele-pungă există puține estimări fiabile ale nivelurilor capturilor accidentale în apele UE. Un studiu a estimat că aproximativ 780 de găște de mare au fost capturate în cursul activităților de pescuit cu traul pelagic desfășurate în nordul și nord-estul coastelor Scoției³ și au fost semnalate și alte cazuri izolate de capturi accidentale cauzate de pescuitul cu traul.

Există tot mai multe dovezi că plasele-pungă pot efectua capturi accidentale semnificative de specii precum furtunarul. O anchetă pe bază de chestionar efectuată în 2008/2009 în porturile portugheze a arătat că plasele-pungă au efectuat cea mai mare parte (45%) din capturile de furtunar de Baleare din regiune, comparativ cu orice alte unelte de pescuit, inclusiv paragatele și plasele fixe³.

¹¹ Żydelis, R., Bellebaum, J., Österblom, H., Vetemaa, M., Schirmeister, B., Stipniece, A., Dagys, M., van Eerden, M. and Garthe, S. 2009. Bycatch in gillnet fisheries- An overlooked threat to waterbird populations. Biological Conservation, 142: 1269-1281.

2.4. Capturi accidentale în apele din afara UE

În apele externe, paragatele și traulele sunt responsabile pentru un număr mare de capturi accidentale de păsări marine, fapt care dă naștere unei îngrijorări generalizate cu privire la efectele ecologice pe termen lung asupra populațiilor. În prezent, din cele 61 de specii care interacționează cu pescuitul, se estimează că aproape jumătate sunt amenințate cu dispariția, inclusiv 17 specii de albatroși la nivel mondial, numărul de albatroși uciși anual ridicându-se la aproximativ 100 000⁴. Alte 7 specii de petrei enumerate în Acordul privind conservarea albatroșilor și a petreilor (ACAP) se confruntă cu amenințări similare¹².

O excepție notabilă o reprezintă Antarctica, unde o evaluare cuprinzătoare a problemei, efectuată anual de către CCAMLR¹³, a indicat o reducere a capturilor accidentale cu peste 99% după introducerea unor măsuri în acest sens. În cadrul altor activități de pescuit cu paragat, s-au observat îmbunătățiri și cazurile de pescuit INN s-au redus considerabil, însă există indicii că nivelul capturilor accidentale rămâne în continuare nesustenabil. Recomandările recente adoptate de ICCAT¹⁴ și IOTC¹⁵ care consolidează măsurile actuale de atenuare în pescuitul de ton cu paragat sunt binevenite și trebuie extinse și la alte organizații regionale de gestionare a pescuitului (ORGP).

În pescuitul cu traul, se raportează un număr tot mai mare de păsări marine ucise în emisfera sudică și în cea nordică. De exemplu, datele colectate în 2004-2005 pentru flota sud-africană de pescuit merluciu indicau un total al capturilor accidentale anuale de aproximativ 18 000 de păsări³. Nu există date privind nivelul capturilor accidentale de păsări marine cu alte unelte, cum sunt plasele-pungă, în apele externe.

2.5. Măsuri de atenuare

Au fost elaborate o serie de măsuri de atenuare. Unele dintre acestea s-au dovedit a fi foarte eficace în reducerea capturilor accidentale de păsări marine. Aceste măsuri pot fi împărțite în măsuri specifice pe metodă de pescuit și măsuri cu aplicabilitate generală pentru mai multe unelte de pescuit. Majoritatea au fost elaborate cu scopul de a reduce capturile accidentale în cadrul activităților de pescuit cu paragat și pot fi împărțite în patru categorii principale:

- (1) Evitarea pescuitului în zonele și/sau în perioadele în care interacțiunile cu păsări marine sunt cele mai probabile și mai intense (lansări pe timp de noapte, închideri ale zonelor și sezoniere).
- (2) Limitarea accesului păsărilor la cârligele cu momelă (fire lestate și lansare laterală).
- (3) Împiedicarea păsărilor să apuce cârligele cu momeli (parâme cu banderole pentru alungarea păsărilor și dispozitive acustice de intimidare).
- (4) Reducerea atractivității sau a vizibilității cârligelor cu momeli (aruncarea de deșeuri de pește și momeli artificiale).

¹² ACAP 2009. Species Assessments. Disponibil la www.acap.aq/acap-species.

¹³ Comisia pentru conservarea faunei și florei marine din Antarctica.

¹⁴ Comisia internațională pentru conservarea tonului din Oceanul Atlantic.

¹⁵ Comisia tonului din Oceanul Indian.

Cercetările¹⁶ au arătat că se pot obține beneficii utilizând aceste măsuri în cadrul activităților de pescuit cu paragate, sub forma reducerii costurilor directe generate de pierderea momelilor din cauza păsărilor marine, de deteriorarea capturilor de pește de către aceste păsări și de distrugerea directă a uneltelor cauzată de păsările marine. Există însă și beneficii la nivelul costurilor indirecte de pe urma reducerii capturilor pierdute din cauza prinderii păsărilor marine în cârligele cu momeli care ar fi permis, în mod normal, capturarea peștelui.

Măsurile de atenuare testate în cadrul activităților de pescuit cu plase fixe sunt mai puține la număr. Au fost propuse și testate două metode pentru alertarea păsărilor marine cu privire la prezența plaselor fixe și evitarea ciocnirilor¹⁷. O metodă constă în sporirea vizibilității plaselor (alerte vizuale), iar cealaltă în atașarea la plase a unor dispozitive acustice de intimidare (emițătoare de impulsuri acustice). Ciocnirile de plasele fixe pot fi reduse și prin fixarea plaselor mai jos de adâncimea de scufundare a păsărilor marine. Niciuna dintre aceste metode nu este utilizată pe scară largă în prezent.

S-a demonstrat că parâmele cu banderole, utilizate în pescuitul cu paragate, în asociere cu gestionarea aruncării de deșeuri de pește în timpul lansării și al ridicării, sunt eficiente pentru reducerea interacțiunilor și a mortalității păsărilor marine în pescuitul cu traul. Reducerea numărului de păsări marine care se încurcă în plasele traulelor este mai dificilă, dar în cadrul CCAMLR s-a demonstrat că mortalitatea păsărilor marine în aceste circumstanțe poate fi aproape eliminată prin măsuri simple, cum ar fi legarea plaselor¹⁸.

2.6. Cadrul de politici

2.6.1. PCP

Planul de acțiune al UE este aliniat la obiectivul primordial al PCP¹⁹, care subliniază necesitatea de a reduce la minimum impactul activităților de pescuit asupra ecosistemelor marine (inclusiv asupra păsărilor marine) și de a pune în aplicare treptat o abordare ecosistemică a gestionării pescuitului. În cadrul reformei PCP²⁰, aflate în prezent în curs de elaborare, Comisia a reafirmat acest angajament și vizează realizarea acestui obiectiv prin intermediul mai multor elemente ale pachetului de reformă:

- O nouă abordare regionalizată a măsurilor tehnice pentru a permite adaptarea măsurilor de atenuare la activități de pescuit specifice. Această abordare va avea nevoie de timp pentru a fi elaborată, iar conținutul final depinde de rezultatul reformei, dar ar trebui să fie finalizată până în 2016. Între timp, atunci când este necesar și urgent, pot fi incluse în planurile multianuale de gestionare măsuri de atenuare deja disponibile și care și-au dovedit eficiența.
- Noul program multianual al UE pentru colectarea datelor (DCMAP) care ar trebui introdus în 2014. În prezent au loc discuții privind oportunitatea includerii monitorizării altor componente ale ecosistemului, printre care și păsările marine. Este nevoie încă de

¹⁶ http://ec.europa.eu/fisheries/documentation/studies/index_en.htm

¹⁷ Melvin, E.F., Parrish, J.K. and Conquest, L.L. 1999. Novel tools to reduce seabird bycatch in coastal gillnet fisheries. *Cons. Biol.* 13: 1386-1397.

¹⁸ Sullivan, B. J., Clark, J. Reid, K., Reid E (2009). Development of effective mitigation to reduce seabird mortality in the icefish (*Champscephalus gunnar*) trawl fishery in Subarea 48.3. WG-IMAF-09-15. CCAMLR, Hobart, Australia

¹⁹ JO L 358, 31.12.2002, p. 59.

²⁰ COM(2011)425.

contribuții ale experților și de o evaluare a costurilor unei astfel de extinderi a cadrului actual de colectare a datelor. Cu toate acestea, colectarea și raportarea sistematică a datelor privind capturile accidentale de păsări marine rămân esențiale pentru soluționarea acestei probleme.

- Sprijin financiar pentru noile măsuri furnizat în cadrul actualului Fond european pentru pescuit (FEP) și al noului Fond european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)²¹. Noul FEPAM ar trebui introdus în 2014 și ar urma să furnizeze ajutor pentru dezvoltarea și utilizarea măsurilor de atenuare, pentru proiecte pilot și testarea tehnologiilor de monitorizare alternative, de exemplu CCTV.
- Angajamentul luat de Comisie în recenta Comunicare privind dimensiunea externă a PCP²² de a-și asuma un rol mai activ în cadrul ORGP și de a încerca să remedieze situația actuală caracterizată de respectarea insuficientă a măsurilor de conservare și gestionare.

2.6.2. *Legislația în domeniul mediului*

Planul de acțiune al UE depinde de unele părți ale acquis-ului de mediu al UE, mai exact de Directivele „Păsări”⁹ și „Habitat”²³ și de Directiva-cadru privind strategia pentru mediul marin²⁴. Implementarea integrală a acestor directive face parte din răspunsul UE la angajamentele asumate în cadrul Convenției Națiunilor Unite privind diversitatea biologică²⁵ și este consolidată prin angajamentul luat de șefii de stat de „a stopa pierderea biodiversității [în UE] până în 2010”; ea este reamintită totodată și în Strategia UE în domeniul biodiversității până în 2020²⁶.

Măsura principală prevăzută în Directiva „Păsări” este un plan general de protecție pentru toate păsările sălbatice, care interzice diverse acte, printre care, cu o relevanță specială pentru domeniul pescuitului, uciderea sau capturarea deliberată, indiferent de metoda utilizată²⁷. Directivele „Păsări” și „Habitat” stabilesc totodată rețeaua de zone protejate Natura 2000, care cuprinde siturile desemnate în temeiul directivelor în cauză – arii de protecție specială (APS) instituite în temeiul Directivei „Păsări” și arii speciale de conservare (ASC) instituite în temeiul Directivei „Habitat”. Din februarie 2011 au fost instituite în total, în conformitate cu Directiva „Păsări”, 936 de APS în zonele marine, care acoperă o suprafață de 122 000 km².

Directiva-cadru privind strategia pentru mediul marin urmărește să asigure coerența dintre diferite politici și să promoveze integrarea preocupărilor legate de mediu în alte politici, cum ar fi PCP. Potrivit acestei directive, protecția păsărilor marine este recunoscută ca o condiție care va contribui la atingerea stării ecologice bune. Punerea sa în aplicare este o obligație legală în temeiul TFUE, iar directiva prevede implicit măsuri speciale pentru protejarea păsărilor marine. În contextul directivei respective și al PA-UE, problema capturilor accidentale de păsări marine este acoperită totodată în cadrul convențiilor privind mările

²¹ COM(2011)804.

²² COM(2011)424.

²³ JO L 206, 22.7.1992, p. 7-50.

²⁴ JO L 164, 25.6.2008, p. 19-40.

²⁵ JO L 309, 13.12.1993, p. 1.

²⁶ COM(2011)244.

²⁷ În lumina jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene, C-221/04, punctul 71.

regionale referitoare la mediul marin, mai precis OSPAR²⁸, HELCOM²⁹ și Convenția de la Barcelona³⁰.

2.6.2.1. Politica externă

În apele externe, ORGP rămân esențiale pentru conservarea și gestionarea păsărilor marine, ele având competențe explicite, conferite prin Acordul Organizației Națiunilor Unite privind stocurile de pește (UNFSA)³¹, pentru reducerea la minimum a capturilor accidentale în zonele lor de pescuit. Până în prezent, majoritatea ORGP-urilor au adoptat diverse tipuri de măsuri de atenuare menite să evite mortalitatea păsărilor marine în cadrul activităților de pescuit cu paragate. În calitate de parte contractantă la mai multe ORGP, UE este obligată să pună în aplicare măsurile respective.

De asemenea, UE și-a luat o serie de angajamente legate de principiile dezvoltării durabile și altele legate mai specific de gestionarea resurselor oceanice comune, inclusiv a speciilor a căror conservare este amenințată, care sunt relevante pentru PA-UE. Printre acestea se numără:

- Convenția Națiunilor Unite privind dreptul mării (UNCLOS)³²
- Convenția Națiunilor Unite privind diversitatea biologică (CBD)³³
- Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice (cunoscută și sub denumirea de CMS sau Convenția de la Bonn)³⁴

Sub auspiciile CMS, există un acord privind conservarea albatroșilor și a petreilor (ACAP)³⁵. Este vorba de un tratat internațional obligatoriu din punct de vedere juridic, al cărui obiectiv este de a atinge și a menține o stare de conservare favorabilă pentru albatroși și petrei răspunzând amenințărilor de pe uscat și din larg, capturile accidentale fiind indiscutabil principala amenințare pentru acest grup de specii.

3. PLANUL DE ACȚIUNE AL UE (PA-UE)

Obiectivul PA-UE este *de a reduce la minimum și, dacă este posibil, de a elimina capturile accidentale de păsări marine efectuate de către navele UE care pescuiesc în apele din UE și din afara UE și de navele din țări terțe care pescuiesc în apele UE, acordându-se prioritate acțiunilor care vizează indivizii aparținând unui număr de cel puțin 49 de populații amenințate. Pentru alte păsări marine ale căror populații sunt stabile, însă sunt afectate de niveluri îngrijorătoare ale capturilor accidentale, este necesar ca, într-o primă etapă către eliminarea completă a capturilor accidentale, nivelurile acestora să fie reduse.*

Alte obiective specifice:

²⁸ <http://www.ospar.org/>

²⁹ <http://www.helcom.fi/>

³⁰ <http://www.unepmap.org/index.php?module=content2&catid=001001004>

³¹ <http://www.tuna-org.org/Documents/TRFMO2/19%20ANNEX%205.11%20ENG.pdf>

³² JO L 179, 23.6.1998, p. 3-134

³³ JO L 309, 13.12.1993, p. 1.

³⁴ <http://www.cms.int/about/intro.htm>

³⁵ <https://www.acap.aq/>

- (1) identificarea și remedierea punctelor slabe și a incoerențelor măsurilor de gestionare actuale, atât în apele UE, cât și în apele din afara UE;
- (2) consolidarea și colectarea de date esențiale pentru a stabili amploarea capturilor accidentale de păsări marine și riscul pe care acestea îl reprezintă în special pentru populațiile speciilor identificate ca având o stare de conservare îngrijorătoare;
- (3) reducerea la minimum a capturilor accidentale de specii a căror stare de conservare este îngrijorătoare la niveluri care elimină amenințarea pentru populațiile acestor specii prin punerea în aplicare a unor măsuri corespunzătoare de atenuare;
- (4) sensibilizarea pescarilor cu privire la problema pe care o reprezintă capturile accidentale de păsări marine și încurajarea acestora în vederea adoptării unor măsuri de atenuare;
- (5) rezolvarea dificultăților care încă subzistă în legătură cu măsurile de atenuare aplicabile activităților de pescuit cu paragate și introducerea unor măsuri de atenuare eficiente pentru alte unelte de pescuit, în special pentru plasele fixe.

3.1. Domeniu de aplicare și structură

Abordarea utilizată de PA-UE va fi cea a unei gestionări adaptabile, recomandând acțiuni în domenii și activități de pescuit în care se constată capturi accidentale de păsări marine. Planul oferă un cadru pentru obținerea unei imagini clare și cuprinzătoare a amplitudinii capturilor accidentale de păsări marine în cadrul activităților de pescuit din UE și identifică acțiunile necesare pentru a introduce măsuri de atenuare și de gestionare care să permită aplicarea unei abordări coerente și eficiente în vederea reducerii la minimum a acestei probleme.

Domeniul de aplicare al PA-UE acoperă toate navele UE care pescuiesc în apele Uniunii și navele aflate sub pavilionul UE care pescuiesc în apele externe. În apele UE, acțiunile desfășurate în cadrul PA-UE vor fi susținute prin aplicarea mai multor măsuri de gestionare a pescuitului în ariile de protecție specială create în temeiul Directivei „Păsări” (articolul 4). Statele membre vor fi încurajate să adopte măsuri similare în cadrul rețelei de arii de importanță avifaunistică (AIA)³⁶. Utilizarea demonstrabilă a unor unelte de pescuit mai puțin periculoase pentru păsările marine ar trebui să fie o condiție prealabilă pentru accesul la posibilitățile de pescuit în zonele în care păsările marine sunt o caracteristică pertinentă și în care capturile accidentale le amenință starea de conservare.

Pentru a asigura o abordare coerentă între politica internă și cea externă a UE în domeniul pescuitului în ceea ce privește păsările marine, Uniunea va veghea ca organismele internaționale competente să consolideze aceste măsuri prin facilitarea adoptării lor de către pescari, integrarea monitorizării capturilor accidentale de păsări marine în programe de observare (acolo unde acest lucru nu a fost deja realizat) și promovarea celor mai bune practici pentru flotele din afara UE. Consiliul consultativ regional pentru flota de lungă distanță (LDRAC) are rolul de a sprijini executarea acestei sarcini.

³⁶ Birdlife International (2011). Important Bird Areas factsheets. <http://www.birdlife.org>

3.2. Definirea problemei

Una dintre cele mai mari provocări pentru implementarea PA-UE este în primul rând de a stabili cazurile în care capturile accidentale de păsări marine constituie o problemă. Informațiile existente, cum ar fi listele IUCN și datele raportate în temeiul Directivei „Păsări”, sunt cele mai credibile surse pentru a identifica activitățile de pescuit în cazul cărora sunt necesare măsuri urgente, însă aceste informații sunt limitate. Ele nu permit realizarea unei evaluări exacte și realiste a populațiilor de păsări marine și a impactului capturilor accidentale asupra acestora. Aceasta înseamnă că definirea unor obiective de gestionare clare este problematică pentru majoritatea activităților de pescuit.

Planul de acțiune internațional al FAO pentru păsările marine¹ nu definește în mod generic ce anume constituie o „problemă” în materie de capturi accidentale, însă recomandă să se efectueze o evaluare pe baza următoarelor elemente:

- (a) amploarea capturilor accidentale de păsări marine (rată sau număr);
- (b) speciile care sunt capturate accidental și starea lor de conservare;
- (c) suprapunerea spațială și temporală a efortului de pescuit cu păsările marine; și
- (d) evoluția populațiilor de păsări marine care ar putea fi afectate de capturile accidentale.

Evaluarea ar trebui să se bazeze pe toate datele disponibile, inclusiv pe datele privind capturile accidentale colectate de observatorii din larg, pe datele privind păsările marine și pe alte informații disparate care pot fi primele indicii ale unei probleme mai generalizate. Programele de observare reprezintă cea mai bună sursă de date, dar nu este realist să se instituie programe specifice privind capturile accidentale de păsări marine în activitățile de pescuit din UE, exceptând probabil pescuitul în apele externe în care aceste programe au caracter obligatoriu. Prin urmare, este necesar să fie elaborate alte abordări, precum și criteriile utilizate pentru a defini ce anume constituie o „problemă”. Ca acțiune în cadrul PA-UE, Comisia va solicita organismului științific competent să actualizeze informațiile existente și să examineze ce criterii și indicatori biologici (de exemplu, PBR³⁷ sau BPUE³⁸) ar putea fi utilizați pentru a defini o problemă și a stabili obiective de gestionare.

3.3. Cercetare, formare, educație și sensibilizare

În cadrul orientărilor tehnice privind cele mai bune practici³⁹, FAO subliniază importanța cercetării, în special pentru elaborarea unor măsuri de atenuare, ca parte a unui plan de acțiune. Lucrările de cercetare ar trebui să încurajeze inovarea prin colaborare cu industria pescuitului, oamenii de știință, organizațiile neguvernamentale de mediu și responsabili de gestionarea resurselor. Ele trebuie să fie robuste din punct de vedere științific, dar și să examineze modalitatea cea mai eficientă de a traduce rezultatele în măsuri de atenuare.

³⁷ PBR este o măsură a numărului maxim de animale/păsări, fără a include mortalitatea naturală, care pot fi prelevate dintr-o populație, permițând, în același timp, stocului respectiv să atingă sau să mențină un nivel de populație optim sustenabil.

³⁸ BPUE reprezintă capturile accidentale de păsări per unitate de efort.

³⁹ FAO 2008. Report of the Expert Consultation on Best Practice Technical Guidelines for IPOA/NPOA-Seabirds. Bergen, Norvegia, 2-5 septembrie 2008. 46 p.

FAO subliniază, de asemenea, necesitatea de a institui programe în domeniul educației și formării pentru sensibilizarea pescarilor, a organizațiilor reprezentative din sector și a altor grupuri relevante cu privire la necesitatea de a soluționa problema capturilor accidentale de păsări marine. La nivelul UE, consiliile consultative regionale au un rol vital în dezvoltarea acestor programe, în timp ce la nivel internațional, UE va sprijini crearea și consolidarea unor programe educative și de sensibilizare pentru pescari în zonele prioritare din punctul de vedere al capturilor accidentale de păsări marine. Cercetarea, formarea și educația și măsurile de sensibilizare sunt incluse ca parte integrantă a PA-UE.

3.4. Acțiuni în cadrul PA-UE

Anexa I enumeră acțiunile din cadrul PA pe obiective specifice, părțile responsabile pentru fiecare acțiune și calendarul prevăzut pentru realizarea acestor acțiuni.

3.5. Raportare și evaluare

PA-UE prevede că statele membre trebuie să prezinte Comisiei, din doi în doi ani, rapoarte privind nivelul capturilor accidentale de păsări marine observate pe tip de pescuit și de unealtă, implementarea unor eventuale măsuri de atenuare și eficacitatea acestora. Comisia, în colaborare cu organismul științific competent, va elabora un model standard de raport pentru a înlesni comunicarea informațiilor de către statele membre, acesta putând fi utilizat și pentru a facilita accesul la date al publicului larg.

Pe baza acestor rapoarte, Comisia va efectua o evaluare intermediară a PA-UE după al doilea raport și va elabora o comunicare către Parlamentul European și Consiliu cu privire la punerea în aplicare a planului pe baza acestor informații.

Organismul științific competent, după caz, va fi invitat să contribuie la această evaluare. Mai concret, ICES va fi invitat să furnizeze estimări ale populațiilor și ale capturilor accidentale pentru speciile a căror stare este îngrijorătoare. Aceste date privind populația sunt revizuite în mod regulat de către Grupul de lucru al ICES pentru ecologia păsărilor marine (WGSE). În acest mod vor fi disponibile valori de referință privind populațiile, care vor putea fi comparate cu nivelurile capturilor accidentale, permițând astfel evaluarea amplitudinii problemei pe specie de păsări marine și activitate de pescuit.

Comisia va realiza o revizuire și evaluare completă a PA-UE după cel de-al patrulea raport (opt ani) de punere în aplicare și îl va actualiza în consecință. Această revizuire urmează să fie programată astfel încât să coincidă cu obligația prevăzută de Directiva-cadru privind strategia pentru mediul marin de a obține o stare ecologică bună a ecosistemelor marine până în 2020.

În conformitate cu articolul 12 din Directiva „Păsări”, statele membre trebuie să prezinte un raport din trei în trei ani cu privire la aplicarea dispozițiilor de drept intern adoptate în temeiul directivei. Dacă este cazul, statele membre pot folosi aceste rapoarte ca sursă de date (de exemplu, estimări ale populațiilor de păsări marine) pentru evaluarea eficacității PA.

4. CONCLUZII

PA-UE este compus dintr-o gamă largă de elemente, cuprinzând acțiuni recomandate, consolidarea dispozițiilor existente și includerea anumitor elemente în regulamentele viitoare. O parte dintre aceste măsuri pot fi implementate la nivelul Uniunii, în timp ce altele necesită intervenția statelor membre sau aprobarea ORGP. În plus, PA-UE prevede atât acțiuni care

pot fi puse în aplicare imediat, cât și acțiuni care necesită un angajament pe termen lung, pe baza datelor și a avizelor științifice disponibile. Calendarul implementării planului de acțiune va depinde așadar de contribuțiile tuturor părților implicate. Comisia prezintă acest PA-UE Consiliului și Parlamentului și le încurajează să îl aprobe în întregime.

Anexa I
Lista acțiunilor PA-UE

Obiectivul specific nr. 1: Identificarea și remedierea punctelor slabe și a incoerențelor măsurilor de gestionare actuale, atât în apele UE, cât și în apele din afara UE.		
Acțiune	Parte responsabilă	Calendar
Analiza criteriilor care ar putea fi utilizate pentru a defini ce anume constituie o problemă în materie de capturi accidentale de păsări marine	COM în colaborare cu organisme științifice	Primul trimestru din 2013
Continuarea desemnării rețelei APS, inclusiv prin folosirea AIA pentru a identifica APS potențiale	SM, COM	Continuu
Continuarea dezvoltării și a implementării măsurilor de gestionare a pescuitului pentru protejarea păsărilor marine în APS desemnate în temeiul Directivei „Păsări”, în alte zone marine protejate, inclusiv cele stabilite în țări și teritorii de peste mări, precum și în AIA, și extinderea acestora în alte mări, în cazul în care este necesar	SM, COM	Continuu
Reexaminarea măsurilor actuale de monitorizare și de atenuare pentru protejarea păsărilor marine în cadrul ORGP și evaluarea nivelului de respectare a măsurilor actuale	SM, COM, ORGP, LDRAC	Continuu
Încurajarea ORGP, atât prin cereri directe, cât și prin intermediul FAO, să elaboreze propriile planuri naționale/regionale de acțiune, în concordanță cu Orientările tehnice ale FAO privind cele mai bune practici	COM, ORGP	Continuu
Garantarea, în măsura posibilului, a faptului că măsurile de atenuare utilizate de navele UE care pescuiesc în apele externe sunt utilizate și de către navele care arborează pavilionul unor state terțe, dar care sunt deținute sau controlate de către proprietari și operatori având sediul în statele membre	COM, SM, ORGP, LDRAC	Continuu
Propunerea uneia sau a mai multor recomandări specifice în acordul semnat cu statele costiere pentru ca navele din afara UE care pescuiesc în apele UE să adopte măsuri de atenuare și să prezinte rapoarte privind capturile accidentale de păsări marine	COM	Cel târziu la sfârșitul anului 2013
Obiectivul specific nr. 2: Colectarea de date esențiale pentru a stabili amploarea capturilor accidentale de păsări marine, în special în activitățile/zonile de pescuit din UE și din apele din afara UE pentru care informațiile sunt limitate, disperate și/sau nu sunt disponibile.		
Acțiune	Parte responsabilă	Calendar
Revizuirea datelor disponibile privind capturile accidentale, validarea surselor de informații și identificarea activităților de pescuit unde sunt necesare acțiuni de follow-up care să includă investigații mai amănunțite	SM, COM, în colaborare cu organisme științifice	Cel târziu la sfârșitul anului 2013

Adoptarea unei abordări precaute atunci când datele privind capturile accidentale de păsări marine lipsesc sau sunt incerte și asigurarea unei monitorizări mai largi a activităților de pescuit incluse în această categorie (pe termen scurt, programele de observare ar trebui să acopere minimum 10% din activitățile de pescuit)	SM	După evaluarea inițială
Garantarea faptului că observatorii care se îmbarcă în mod sistematic pe nave care pescuiesc în apele externe înregistrează corect capturile accidentale de păsări marine.	SM, ORGP	Continuu
Garantarea faptului că datele observatorilor sunt transmise sistematic secretariatului ORGP pertinente și Comisiei pentru a facilita analiza datelor din programele de observare	SM, ORGP, COM	Continuu
Stabilirea unui model standard de raport pentru înregistrarea capturilor accidentale de păsări marine în mod voluntar și menținerea unei baze de date a capturilor accidentale de păsări marine în activitățile de pescuit ale UE pe baza informațiilor furnizate de către statele membre	COM în colaborare cu ICES	Sfârșitul anului 2012
Examinarea posibilității de a încorpora monitorizarea păsărilor marine în noul cadru de colectare a datelor	COM	Începutul anului 2014
Obiectivul specific nr. 3: Implementarea unor măsuri de atenuare atunci când informațiile indică existența unor capturi accidentale de păsări marine.		
Acțiune	Parte responsabilă	Calendar
Aplicarea unor măsuri de atenuare testate în activitățile de pescuit cu paragate din Gran Sol, Marea Mediterană și apele din afara UE (dacă această obligație nu există deja). În aceste activități de pescuit, ar trebui utilizate cel puțin două dintre următoarele măsuri de atenuare: – lansare pe timp de noapte cu iluminare minimă a punții – parâme pentru sperierea păsărilor (<i>tori lines</i>) – lestarea firelor Măsurile de atenuare trebuie să fie conforme cu standardele tehnice minime prevăzute în orientările BirdLife și ACAP⁴⁰.	COM, SM, ORGP	Cel târziu la sfârșitul anului 2013
Promovarea adoptării unor măsuri de atenuare la nivel internațional, atunci când este necesar și dacă nu sunt deja aplicabile.	COM	Continuu
Evaluarea și implementarea măsurilor de atenuare aplicabile pescuitului cu plase fixe în Marea Baltică, estul Mării Nordului și apele occidentale în care capturile accidentale de păsări marine sunt bine documentate	SM	Cel târziu la sfârșitul anului 2013

⁴⁰

<http://www.rspb.org.uk/ourwork/policy/marine/international/advocacy/mitigationfactsheets.aspx>

Recomandarea ca toate navele să pună în aplicare o gestionare a deșeurilor de pește/capturilor aruncate înapoi în mare conform orientărilor privind cele mai bune practici ⁴¹	SM	Cel târziu la sfârșitul anului 2013
Pe baza unei reexaminări a ORGP, propunerea unor măsuri suplimentare de atenuare și de îmbunătățire a monitorizării în cadrul ORGP	COM, SM, ORGP, LDRAC	Continuu
Propunerea includerii unor măsuri de atenuare relevante în conformitate cu regulamentul privind măsurile tehnice în curs de elaborare în contextul reformei PCP și totodată asigurarea includerii unor măsuri specifice în planurile multianuale, cu prioritate atunci când acest lucru este adecvat și urgent.	COM	Începând din 2016, după adoptarea unui nou regulament privind măsurile tehnice și elaborarea planurilor multianuale
Încurajarea statelor membre în vederea transpunerii PA-UE în legislația națională	COM, SM	Cel târziu la sfârșitul anului 2013
Alocarea unor resurse suficiente, în special prin susținerea finanțării prin FEP și noul FEPAM pentru dezvoltarea, testarea și implementarea măsurilor de atenuare	SM	Acțiune imediată pentru FEP. Cel târziu la sfârșitul anului 2014 pentru FEPAM.
Obiectivul specific nr. 4: Acțiuni de educare și formare a pescarilor cu privire la utilizarea și beneficiile măsurilor de atenuare și la identificarea precisă a păsărilor marine în scopul raportării.		
Acțiune	Parte responsabilă	Calendar
Organizarea unuia sau a mai multor ateliere pentru informarea părților interesate cu privire la PA-UE	COM	Primul trimestru din 2013
Promovarea adoptării unor măsuri de atenuare pentru reducerea capturilor accidentale de păsări marine și contribuția la dezvoltarea unor programe de formare adresate pescarilor și observatorilor pescuitului și la pregătirea și difuzarea unor ghiduri de identificare a păsărilor marine și a altor materiale pertinente	SM, ONG, CCR	Continuu
Alocarea unor resurse suficiente, în special prin susținerea finanțării prin FEP și noul FEPAM pentru măsuri de educare și sensibilizare	SM	Continuu
Propunerea în continuare a unor acțiuni de formare, educare și sensibilizare în beneficiul navelor care pescuiesc în apele externe	ONG, ORGP	Continuu
Extinderea măsurilor de sensibilizare la alte părți interesate și la publicul larg	COM, ONG	Continuu

⁴¹

http://www.birdlife.org/seabirds/downloads/FS_13_Trawl_fisheries_warp_strike_final.pdf

Obiectivul specific nr. 5:

Stimularea cercetării pentru găsirea unor măsuri de atenuare practice și eficiente pentru toate uneltele de pescuit care afectează păsările marine.

Acțiune	Parte responsabilă	Calendar
Stimularea cercetării prin intermediul programelor de finanțare ale UE (de exemplu, PC7, LIFE) în vederea dezvoltării unor măsuri de atenuare practice și eficiente, evaluarea eficacității acestor măsuri și evaluarea și îmbunătățirea tehnologiilor și a practicilor deja existente. Accentul trebuie pus pe dezvoltarea pe termen scurt a unor măsuri de atenuare pentru pescuitul cu plase fixe	COM, SM, CCR, ONG	Continuu
Continuarea cercetării axate pe dezvoltarea unor unelte de pescuit alternative care să permită eliminarea efectelor negative ale pescuitului asupra APS, astfel încât să se faciliteze accesul la posibilitățile de pescuit	SM, CCR, ONG	Continuu
În cazul în care monitorizarea capturilor accidentale de păsări marine este inclusă în programul multianual pentru colectarea de date al UE pentru perioada 2014-2020, analizarea modului în care pot fi utilizate noile tehnologii de monitorizare electronică pentru a monitoriza capturile accidentale de păsări marine și, dacă este cazul, asigurarea punerii în aplicare a acestora	SM, CCR, ONG	2014
Alocarea unor resurse suficiente, în special a unei finanțări prin FEP și noul FEPAM, pentru a facilita adoptarea și testarea măsurilor de atenuare și supravegherea suplimentară a activităților de pescuit cu posibile probleme legate de capturile accidentale	SM	Acțiune imediată pentru FEP. Cel târziu la sfârșitul anului 2014 pentru FEPAM.

Anexa II
Denumirile latine ale speciilor de păsări marine menționate

Furtunar de Baleare	<i>Puffinus mauretanicus</i>
Furtunar cenușiu	<i>Puffinus griseus</i>
Furtunar estic	<i>Puffinus yelkouan</i>
Pescărușul lui Audouin	<i>Larus audouinii</i>
Furtunar mediteranean	<i>Calonectris diomedea</i>
Pescăruș cu cap negru	<i>Larus melanocephalus</i>
Pescăruș cu trei degete	<i>Rissa tridactyla</i>
Alca cu oglindă	<i>Cepphus grylle</i>
Furtunar	<i>Puffinus puffinus</i>
Pescăruș cu picioare galbene	<i>Larus michahellis</i>
Fulmar	<i>Fulmarus glacialis</i>
Furtunar mare	<i>Puffinus gravis</i>
Gâscă de mare	<i>Morus bassanus</i>
Cufundari	<i>Gaviidae spp.</i>
Corcodei	<i>Podicipedidae spp.</i>
Ferăstrași	<i>Merginae spp.</i>
Rațe scufundătoare	<i>Aythiinae spp.</i>
Pinguini nordici	<i>Alcidae spp.</i>
Cormorani	<i>Phalacrocoracidae spp.</i>
Eiderul lui Steller	<i>Polysticta stelleri</i>
Cufundar cu gușă roșie	<i>Gavia stellata</i>
Cufundar polar	<i>Gavia arctica</i>
Corcodel de iarnă	<i>Podiceps auritus</i>
Fereștrăș	<i>Mergellus albellus</i>
<i>Uria aalge ibericus</i>	<i>Uria aalge ibericus</i>
Cormoran moțat	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>
Albatroși	<i>Diomedidae spp.</i>
Petrei	<i>Procellaria and Macronektes spp.</i>